

Intervencions institucionals

Visitants il·lustres

Durant el curs 2002-2003, l'Equip de Govern de l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els visitants il·lustres següents:

- Manuel Royes i Vila, president de la Diputació de Barcelona. 26 de setembre de 2002.
- Ulrich Hoinkes, president de l'Associació Germanocatalana (Deutscher Katalanistenverband). 7 de novembre de 2002.
- Xesús Ferro Ruibal i Antón Santamaria, membres de la Comissió d'Onomàstica de la Real Academia Galega; Jose Luis Lizundia, vicesecretari gerent i membre de la Comissió d'Onomàstica d'Euskaltzaindia, i Mikel Gorrotxategi, secretari de la Comissió d'Onomàstica d'Euskaltzaindia. 21 de novembre de 2002.
- Joan Rigol, president del Parlament de Catalunya. 2 de desembre de 2002.
- David Cardús (American Institute for Catalan Studies), vicepresident per als Estats Units i el Canadà de la Federació Internacional d'Entitats Catalanes. 3 de desembre de 2002.
- András Gulyás, cònsol general d'Hongria a Barcelona. 9 de desembre de 2002.
- Roald Hoffmann, de la Universitat Cornell (Ithaca, Nova York, Estats Units) i premi Nobel de Química l'any 1981. 19 de desembre de 2002.
- Pasqual Maragall, Joaquim Nadal i Josep M. Carbonell, del Grup Parlamentari dels Socialistes - Ciutadans pel Canvi. 8 de gener de 2003.
- Ramon Camp, Joaquim Ferrer, Josep Enric Millo, Jaume Camps i Flora Sanabra, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió. 23 de gener de 2003.
- Xavier Trias, diputat portaveu pel Grup de Convergència i Unió al Congrés. 28 de gener de 2003.
- Rafael Ribó, Joan Boada i Dolors Estela, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds. 29 de gener de 2003.
- Julia García-Valdecasas, delegada del Govern espanyol a Catalunya. 31 de gener de 2003.
- Carles Duarte, secretari general de la Presidència de la Generalitat de Catalunya. 6 de febrer de 2003.
- Marc Forné, cap del Govern d'Andorra. 7 de febrer de 2003.
- Xavier Pomés, conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya. 24 de febrer de 2003.
- Albert R. Jonsen, professor emèrit d'ètica en medicina de la Universitat de Washington (Estats Units). 24 de febrer de 2003.
- Cao Zhengyue, cònsol de la República Popular de la Xina a Barcelona. 20 de març de 2003.

- Josep-Lluís Carod-Rovira i Jordi Carbonell, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. 2 d'abril de 2003.
- Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya. 24 d'abril de 2003.
- Lluís Brunet, president de la Fundació Caixa Sabadell. 24 d'abril de 2003.
- Jorge-Óscar Rabassa, membre del Laboratori de Geologia del Quaternari CADIC-CONICET (Ushuaia, Terra del Foc, Argentina) i membre corresponent de la Secció de Ciències i Tecnologia. 20 de maig de 2003.
- Lluís Ferrer, rector de la Universitat Autònoma de Barcelona. 10 de juny de 2003.
- Ramon Espadaler, conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. 10 de juny de 2003.
- Josep Grau i Seris, conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. 27 de juny de 2003.

Assistència a actes, visites i missions institucionals

- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració del XII Congrés Internacional d'Epigrafia Grega i Llatina, que se celebrà a Barcelona del 3 al 8 de setembre. 3 de setembre de 2002.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració de l'exposició commemorativa del centenari de la mort de Jacint Verdaguer «Verdaguer. Un geni poètic», acte central del Departament de Cultura en la celebració de l'Any Verdaguer. 10 de setembre de 2002.
- Ofrena floral al monument a Rafael Casanova amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya. 11 de setembre de 2002.
- Assistència del vicepresident segon de l'IEC, senyor Antoni Riera, als actes organitzats a Palma pel Consell de Mallorca amb motiu de la Diada de Mallorca 2002. 12 de setembre de 2002.
- Assistència del president i el secretari general de l'IEC a l'acte de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura de la Generalitat de Catalunya. El premi corresponent a Patrimoni Cultural va ser atorgat a la Secció Filològica per l'edició del primer volum de l'obra *Atles lingüístic del domini català*. 15 de setembre de 2002.
- Acte de presentació del llibre *Infraestructures de transport i territori*, primer número de la col·lecció «Lectures Temàtiques del Territori», que impulsen conjuntament l'Àrea de Cooperació de la Diputació de Barcelona i la Societat Catalana d'Ordenació del Territori. 19 de setembre de 2002.

- Assistència del president i el secretari general de l'IEC a l'acte d'inauguració del curs acadèmic a la Universitat Autònoma de Barcelona. 25 de setembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'Institut, de l'acte de presentació del llibre *No-res raons de la universitat: Un assaig sobre l'espai universitari català*, del professor Ricard Torrents, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. 25 de setembre de 2002.
- Assistència del president i el secretari general de l'IEC a l'acte del vint-i-cinquè aniversari del restabliment provisional de la Generalitat de Catalunya. 30 de setembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'IEC, de l'acte de presentació a l'Institut del llibre *Vocabulari-Izendegia Català-Basc / Euskara-Katalana*, de Rafael Azkarate. 2 d'octubre de 2002.
- Assistència a Ciutadella del president de la Secció Filològica, senyor Joan A. Argenter, en representació del president, a l'acte de constitució del Comitè d'Honor de l'Any Francès de B. Moll. 2 d'octubre de 2002.
- Assistència del president i del secretari general de l'IEC a l'acte d'inauguració del curs 2002-2003 de les acadèmies catalanes, celebrat a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. 9 d'octubre de 2002.
- Assistència, en representació del president de l'IEC, del president de la Secció Filològica, senyor Joan A. Argenter, a l'acte d'inauguració de l'Any Francès de B. Moll, celebrat a Eivissa. 18 d'octubre de 2002.
- Visita a l'Institut d'una delegació xinesa formada per vuit personalitats de l'àmbit científic i tècnic que, convidada pel TERMCAT, és rebuda pel president de la Secció de Ciències Biològiques, senyor Màrius Foz; el president de la Secció de Ciències i Tecnologia, senyor Joaquim Agulló, i el senyor Jordi Sarsanedas, membre de la Secció Filològica. 24 d'octubre de 2002.
- Assistència del vicepresident segon de l'IEC, senyor Antoni Riera, al sopar de lliurament dels XXXI Premis Octubre, de València. 26 d'octubre de 2002.
- Entrevista del president de l'IEC amb la senyora Mercè Rubió, de la Fundació Rubió Tudurí - Andrómaco, de Menorca. 29 d'octubre de 2002.
- Entrevista del president de l'IEC i el president de la Secció Filològica, senyor Joan A. Argenter amb el president de l'Associació Germanocatalana, senyor Hoinkes, i la senyora Bàrbara Roviró. 7 de novembre de 2002.
- Entrevista del president de l'IEC amb el senyor Joan Amorós, director executiu general de l'Eurocongrés 2000. 12 de novembre de 2002.
- Assistència del vicepresident primer, senyor Salvador Giner, a l'acte de lliurament del Premi d'Honor Jaume I i dels Premis d'Actuació Cívica, que atorga la Fundació Jaume I. 12 de novembre de 2002.

- Inauguració per part del president de l'IEC de la VII Trobada d'Història de la Ciència i de la Tècnica, organitzada per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. 14 de novembre de 2002.
- Recepció dels responsables d'Onomàstica de la Real Academia Galega i d'Euskaltzaindia. 21 de novembre de 2002.
- Assistència del president, del vicepresident segon i del secretari general de l'IEC a l'acte de commemoració del LX Aniversari de la Creació de la Delegació del Consell Superior d'Investigacions Científiques a Catalunya. En el decurs de l'acte, es lliurà la Medalla d'Or del CSIC al senyor Ramon Margalef, membre de la Secció de Ciències Biològiques. 21 de novembre de 2002.
- Assistència del secretari general, per delegació del president de l'IEC, a l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat d'Alacant del senyor Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica. També hi assistí el president de la Secció Filològica, senyor Joan A. Argenter. 22 de novembre de 2002.
- Assistència del president de la Secció Històrico-Arqueològica, senyor Albert Balcells, per delegació del president de l'IEC, a la presentació al Palau de la Generalitat del volum primer de l'edició facsímil de *Les bíblies de Ripoll* i del tercer volum amb l'estudi del senyor Manuel Mundó, membre de la Secció Històrico-Arqueològica. 26 de novembre de 2002.
- Assistència del secretari general, per delegació del president de l'IEC, a l'acte de lliurament del XIII Premi d'Articles Periodístics Prat de la Riba 2002, que organitza el Patronat de la Casa-Museu Prat de la Riba, lliurat al senyor Joan M. Pujals. 26 de novembre de 2002.
- Assistència del president de l'IEC a la sessió d'inauguració del curs 2002-2003 de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya. 27 de novembre de 2002.
- Assistència del vicepresident segon de l'IEC, senyor Antoni Riera, a la reunió a Madrid del Reial Patronat de la Biblioteca Nacional del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. 28 de novembre de 2002.
- Assistència del secretari general de l'IEC a l'acte d'inauguració a Alcoi del Centre Ovidi Montllor - Casal Jaume I d'Alcoi. 30 de novembre de 2002.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de cloenda de l'any del centenari de la mort del doctor Bartomeu Robert, celebrat al Palau de la Generalitat. 2 de desembre de 2002.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament de la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya a diverses personalitats i entitats. 3 de desembre de 2002.
- Assistència del secretari general de l'IEC al dinar col·loqui organitzat pel Grup Català del Capítol Espanyol del Club de Roma, que comptà amb la intervenció del senyor

Joandomènec Ros, membre de la Secció de Ciències Biològiques i catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, que parlà sobre «Sostenibilitat o dura realitat», 4 de desembre de 2002.

- Assistència del secretari general, per delegació del president de l'IEC, al sopar de lliurament dels XIV Premis Alambor i dels Homenatges dels Premis Alambor, que atorga l'Associació Cultural Alambor, de Benicarló. En aquesta edició, fou concedida la «distinció científica» al senyor Joan Solà, membre de la Secció Filològica, 6 de desembre de 2002.
- Assistència del vicepresident primer de l'IEC, senyor Salvador Giner, a l'acte de celebració del Dia d'Andorra, organitzat pel Govern d'Andorra, a l'auditori de CaixaForum, 9 de desembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'IEC, de la sessió commemorativa del norantè aniversari de la Societat Catalana de Biologia, 9 de desembre de 2002.
- Conferència de premsa de presentació del llibre de Mercè Rodoreda *Agonia de llum. La poesia secreta de Mercè Rodoreda*, a cura d'Abraham Mohino, presidida pel president de l'IEC, senyor Josep Laporte, i amb la presència dels membres de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda, senyors Joan Triadú, Jordi Sarsanedas i Joaquim Molas, 10 de desembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'IEC, de l'acte de presentació del volum xiv de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*, 10 de desembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'IEC, juntament amb el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, senyor Jordi Vilajoana, de l'acte de presentació a l'Institut de la revista *Terminogramme*, del Govern del Quebec, 12 de desembre de 2002.
- Presidència de l'acte de cloenda a la Sala Prat de la Riba del Seminari de Finances de la Càtedra Joan Sardà, organitzat pel Centre de Recerca Matemàtica i amb la col·laboració de Borsa de Barcelona, Banc Sabadell, Fundació Caixa Catalunya i La Caixa, 13 de desembre de 2002.
- Conferència de premsa del president de l'IEC per a explicar la situació de l'Institut d'Estudis Catalans i les principals línies de futur, 17 de desembre de 2002.
- Presidència, a càrrec del president de l'IEC, de la conferència d'obertura de la commemoració del tercer centenari de les Corts catalanes de 1702 i Constitucions de Catalunya, organitzada per la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, 18 de desembre de 2002.
- Assistència del president, el secretari general i el president de la Secció Filològica a l'acte de commemoració del setantè aniversari de les *Normes* de Castelló, celebrat al Saló de Plens de l'Ajuntament de Castelló de la Plana, i en el qual es presentà el llibre *Normes de Castelló: Textos i contextos*, del senyor Vicent Pitarch, membre de la Sec-

ció Filològica. També hi assistiren els membres de la Secció Filològica senyors Gerinà Colón i Antoni Ferrando. 21 de desembre de 2002.

- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Riera de Caldes i altres poemes*, d'Òscar Samsó, que anà a càrrec del secretari general de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, senyor Carles Duarte. 7 de gener de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC al programa de TV3 *Bon dia, Catalunya*, que presenta Jaume Barberà. 9 de gener de 2003.
- Assistència del secretari general, en representació del president de l'IEC, al dinar de presentació de *Crossroads Catalonia*, una secció publicitària especial de *Scientific American*. La conferència anà a càrrec del conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, senyor Andreu Mas-Colell. 14 de gener de 2003.
- Assistència del president, el secretari general i el president de la Secció Filològica a l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* de la Universitat Autònoma de Barcelona del senyor Gerinà Colón, membre de la Secció Filològica. 15 de gener de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a la sessió extraordinària inaugural del curs de l'any 2003 de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya. 20 de gener de 2003.
- Assistència del vicepresident segon, senyor Antoni Riera, a la inauguració de l'exposició «Catalunya, tierra de acogida. Balanç d'una proposta», que, en el marc del programa «Cataluña hoy», se celebrà al Museu d'Història de Catalunya. 20 de gener de 2003.
- Presidència del president de l'IEC de l'acte de donació de publicacions a la Fundació Rubió Tudurí - Andrómaco, de Menorca, presidida per la senyora Mercè Rubió, amb la presència del secretari general de l'IEC. 21 de gener de 2003.
- Assistència del secretari general de l'IEC a l'acte de lliurament de la Medalla d'Honor de Barcelona 2002, que atorga l'Ajuntament de Barcelona, al senyor Jordi Carbonell, membre de la Secció Filològica. 22 de gener de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC al programa *La R-pública*, de Joan Barril, de l'emissora COMRàdio. 27 de gener de 2003.
- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat del secretari general i del vicepresident segon, senyor Antoni Riera, amb el senyor Josep M. Sans i Travé, director de l'Arxiu Nacional de Catalunya, a la seu de l'Arxiu. 28 de gener de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de cloenda de l'Any Internacional Gaudí 2002, que va tenir lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. 29 de gener de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament de les medalles Josep Trueta al mèrit sanitari, que atorga la Generalitat de Catalunya. 31 de gener de 2003.
- Assistència del secretari general, en representació del president de l'IEC, a la celebració del centenari del I Congrés Universitari Català. 31 de gener de 2003.

- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació a l'Institut del llibre *Educar en la política: Dotze raons per a la participació en la vida pública*, organitzat pel Centre d'Estudis de Temes Contemporanis, la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge i l'Editorial Pòrtic. L'acte fou presidit pel president del Parlament de Catalunya, senyor Joan Rigol. 4 de febrer de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC al programa d'Antoni Bassas *El matí de Catalunya Ràdio*. 5 de febrer de 2003.
- Conferència de premsa per a la presentació del volum I de l'obra dels senyors Albert Balcells i Enric Pujol *Història de l'Institut d'Estudis Catalans*, coeditada per l'IEC i l'Editorial Afers. L'acte de presentació anà a càrrec dels senyors Oriol Casassas, Josep Massot i Agustí Colomines. 11 de febrer de 2003.
- Presidència del secretari general, en representació del president de l'IEC, de l'acte de presentació a l'Institut del volum *Enciclopèdia de Menorca, 5: Vertebrats, 1: Els peixos*. La presentació anà a càrrec del senyor Joandomènec Ros. 12 de febrer de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC al programa de Joan Barril a Barcelona Televisió. 18 de febrer de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a la conferència que obrí el III Cicle Ferran Sunyer i Balaguer: «Matemàtiques del segle XXI: dels fonaments a la tecnologia», organitzat pel Centre de Recerca Matemàtica amb la col·laboració de la Fundació Caixa Sabadell. 20 de febrer de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació a l'Institut de la Fundación Medicina y Humanidades Médicas i de la revista *Humanitas: Humanidades Médicas*. L'acte comptà amb la presència del conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, senyor Xavier Pomés. 24 de febrer de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC al programa *Els matins amb Josep Cuní*, a ONA Catalana. 5 de març de 2003.
- Assistència del president de l'IEC i del senyor Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, a l'acte de commemoració del vint-i-cinquè aniversari de la creació de la Universitat de les Illes Balears. 18 de març de 2003.
- Assistència del secretari general, en representació del president de l'IEC, a l'acte de proclamació dels premis Crítica Serra d'Or. 31 de març de 2003.
- Inauguració per part del president de l'IEC de la VI Trobada Matemàtica, organitzada per la Societat Catalana de Matemàtiques. 4 d'abril de 2003.
- Inauguració a Reus per part del vicepresident primer, senyor Salvador Giner, del IV Congrés de Sociologia: «Poder i societat civil», organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia. 5 d'abril de 2003.

- Assistència del president de l'IEC a l'acte de proclamació de les conclusions de l'Eurocongrés 2000. 5 d'abril de 2003.
- Conferència del president de l'IEC a l'acte de lliurament dels Premis Ciutat d'Igualada (recerca), que atorga l'Ajuntament d'aquesta ciutat. 6 d'abril de 2003.
- Assistència del secretari general, en representació del president de l'IEC, a l'acte de lliurament dels premis Crítica Serra d'Or, que atorga Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 7 d'abril de 2003.
- Assistència del vicepresident segon, senyor Antoni Riera, en representació del president de l'IEC, a l'acte de presentació de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics (1982-2002): Dos decennis de continuïtat*. 9 d'abril de 2003.
- Presidència del secretari general, en representació del president de l'IEC, de l'acte de presentació del llibre *A la dula rés*, obra poètica pòstuma d'Enric Casassas i Simó. Hi intervingueren el senyor Carles Miralles, poeta i membre de l'IEC, i el senyor Enric Casasses i Figueres, poeta. 10 d'abril de 2003.
- Participació del secretari general en la celebració de la tercera edició de les «24 hores de lectura» que organitzà l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, i que va dedicar-se a l'escriptora Mercè Rodoreda. 22 d'abril de 2003.
- Presidència del president de l'IEC a la sessió en memòria de Marià Villangómez (1913-2002) a la Sala Prat de la Riba. Hi intervingueren el conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, senyor Damià Pons; el president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, senyor Joan Vilà i Valentí; el secretari de la Secció Filològica i vocal d'Òmnium Cultural, senyor Isidor Marí; i els senyors Joaquim Molas, membre de la Secció Històrico-Arqueològica; Joaquim Mallafrè, membre de la Secció Filològica, i Joan Triadú, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. 8 de maig de 2003.
- Cloenda per part del president de l'IEC de l'acte d'inauguració de la fira «Vin la ciència contemporània», organitzada pel Parc Científic de Barcelona i la Societat Catalana de Biologia, amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans, el Ministeri de Ciència i Tecnologia i la Federació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia. 8 de maig de 2003.
- Presidència per part del president de l'IEC a l'acte de presentació a la Sala Prat de la Riba del *Diccionari general occitan*, de Loïs Combas, organitzat pel Cercle d'Agermanament Occitano-Català. 14 de maig de 2003.
- Assistència del secretari general a la inauguració de la mostra «Viatge interior» del pintor Antoni Miró, que s'exposa a la Universitat Autònoma de Barcelona. 19 de maig de 2003.

- Intervenció per part del president de l'IEC a l'acte organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Fundació Caixa Sabadell en què el senyor Joan Martínez Alier, guanyador de la tercera convocatòria del Premi de Medi Ambient, pronuncià la conferència «Barcelona insostenible». 20 de maig de 2003.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament de les medalles i plaques Narcís Monturiol al progrés científic i tecnològic. 26 de maig de 2003.
- Presidència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *La seca del Principat de Catalunya (1809-1814)*, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics i la Societat Catalana d'Economia. 27 de maig de 2003.
- Assistència d'una representació de membres a l'acte de lliurament del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que es va atorgar al senyor Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica. 28 de maig de 2003.
- Presidència del president de l'IEC a l'acte de presentació de la versió informatitzada del *Diccionari català-valencià-balear*, que comptà amb l'assistència del ministre de Cultura del Govern d'Andorra, senyor Xavier Montané; del conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, senyor Jordi Vilajoana; del conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Damià Pons, i de la senyora Aina Moll, representant de l'Editorial Moll. 29 de maig de 2003.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC del simposi «*La plaça del diamant de Mercè Rodoreda*, en el record», organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans, la Fundació Mercè Rodoreda i la Universitat de Barcelona. 4 i 5 de juny de 2003.
- Presidència a càrrec del president de l'IEC a l'acte de celebració dels quinze anys d'activitat del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). L'acte comptà amb l'assistència del conseller de Medi Ambient, senyor Ramon Espadaler; del conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, senyor Andreu Mas-Colell; del rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, senyor Lluís Ferrer, i del vicerector de Recerca de la Universitat de Barcelona, senyor Antonio Juárez. 10 de juny de 2003.
- Compareixença del president de l'IEC davant de la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya. 19 de juny de 2003. (Vegeu més endavant l'apartat «Discursos institucionals».)
- Conferència del president de l'IEC amb el títol «Què és l'Institut d'Estudis Catalans» durant l'acte de presentació de la versió digital de la revista *Ausa* del Patronat d'Estudis Osonencs, celebrat a la Universitat de Vic. 19 de juny de 2003.
- Inauguració a càrrec del president de l'IEC del col·loqui «El català, llengua de comunicació científica», organitzat per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de

l'IEC. L'acte comptà amb l'assistència del doctor Ulrich Hoinkes, president de l'Associació Germanocatalana. 20 i 21 de juny de 2003.

- Presidència a càrrec del president de l'IEC de l'acte de presentació dels «Annexos de la revista *Ítaca* (Actes dels Congressos de l'Aula Carles Riba)», organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, amb les intervencions de Carles Miralles, Joaquim Molas i Jaume Pòrtulas. 26 de juny de 2003.
- Presidència del president de l'IEC de l'acte acadèmic de cloenda del vint-i-cinquè aniversari de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, durant el qual el senyor Enric Melé, investigador de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), pronuncià la conferència «Els transgènics: passat, present i futur». L'acte comptà amb la presència del conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, senyor Josep Grau. 27 de juny de 2003.
- Assistència, en representació del president de l'IEC, del senyor Romà Escalas, president de la Societat Catalana de Musicologia, a la trobada a Vil·la Casals organitzada per la Fundació Pau Casals. 11 de juliol de 2003.
- Entrevista al president de l'IEC a Catalunya Ràdio. 21 d'agost de 2003.

Intervenció del president de l'Institut d'Estudis Catalans davant la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya, 19 de juny de 2003

Ies meves primeres paraules han de ser per a agrair a la primera institució democràtica del país que ens hagi donat l'oportunitat de comparèixer davant d'aquesta Comissió per tal d'exposar-vos les línies generals de l'activitat de l'Institut d'Estudis Catalans.

Precisament un dels objectius prioritaris de l'actual Equip de Govern és el d'incrementar tant com sigui possible les nostres relacions amb la societat, perquè creiem que fins ara no han tingut la profunditat que a tots ens convindria. En aquest sentit, una de les nostres primeres iniciatives fou la d'invitar el M. H. Sr. President del Parlament i els portaveus dels cinc grups parlamentaris a visitar la nostra seu. Hem tingut l'honor fins ara d'haver rebut el M. H. Sr. President i els representants de quatre dels cinc grups, amb la confiança i el desig que el grup restant concretí ben aviat la reunió.

Tal com ja he dit, penso que l'IEC, malgrat la seva llarga història, és una institució encara no prou ben coneguda per la societat, pels mitjans de comunicació i, fins i tot, per la classe política. Una gran part de la gent sap que l'IEC és la nostra acadèmia de la llengua. I certament així és, però és molt més que

això. En efecte, el 18 de juny de 1907, Enric Prat de la Riba, president de la Diputació de Barcelona, signà un dictamen que creava un nou centre que «podrà anomenar-se Institut d'Estudis Catalans» per tal de vetllar «pel restabliment i organització de tot el que es refereix a la cultura genuïnament catalana». L'Institut constava inicialment de quatre seccions (Història, Arqueologia, Literatura i Dret), marcades per l'esperit de «l'exigència científica, la catalanitat i l'obertura». No fou fins a l'any 1911 que s'hi afegiren la Secció Filològica, «a fi de codificar i normativitzar la llengua catalana», i la Secció de Ciències, «per tal que Catalunya s'integri als nous corrents científics europeus».

D'aquesta etapa fundacional, en voldria destacar dos fets. El primer, la seva interdisciplinarietat: tenir cura de la llengua no era l'única de les seves missions. El segon: que, des de l'inici, formaren part de l'IEC estudiosos de més enllà dels límits de la Catalunya esstricta.

No em puc entretenir ara a recordar l'accidentada història d'aquest segle mal comptat d'existència de l'IEC, tan lligada als avatars polítics del nos-

tre país. Les dictadures que hem sofert l'han perseguit de vegades, l'han ignorat en altres ocasions o —en el millor dels casos— l'han tolerat, tot menystenint-lo. Des de l'adveniment de la democràcia, la vida de l'IEC s'ha normalitzat progressivament. Ara, l'Institut està format per cinc seccions (Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències Socials), amb gairebé dos-cents membres numeraris o emèrits i una cinquantena de membres corresponents. A més, té un total de vint-i-sis societats filials que conreen una gran diversitat de camps culturals científics o tecnològics, que apleguen uns vuit mil estudiosos que —tal com succeeix en el cas dels membres de l'IEC— estan radicats no solament al Principat sinó, en molts casos, a la resta de països de llengua catalana.

Des d'un punt de vista administratiu, l'IEC és de fet una unitat transes-tatal (Espanya, França, Andorra i Itàlia) que, a més de comptar amb el reconeixement i l'ajut de la Generalitat de Catalunya —expressat de diverses maneres per aquest Parlament—, ha estat reconegut pel Govern de l'Estat espanyol (Decret 3118/1976, de 26 de novembre) com a autoritat en totes les terres de llengua i cultura catalanes, i la Universitat de Perpinyà, per mitjà dels acords entre França i Espanya, reconeix l'Institut com a au-

toritat acadèmica territorial per al domini català situat a l'Estat francès. També mantenim excel·lents relacions amb el Govern d'Andorra i amb el de les Illes Balears. I no cal dir que desitjaríem que aquestes relacions s'estenguessin a les administracions de la resta de territoris on la nostra llengua i la nostra cultura continuen ben vives.

Fa ja un quart de segle que l'IEC ha recuperat la seva seu principal a l'antiga Casa de Convalescència de l'Hospital de la Santa Creu. Una profunda restauració realitzada els darrers temps ha permès de condicionar els locals de manera plenament satisfactòria. Més plaent expressar públicament el nostre reconeixement a la Generalitat de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona per les generoses aportacions que han permès la rehabilitació de la nostra seu, en la qual, segons l'acord del mes de juny de 1999, havia de participar també el Ministeri de Foment amb una aportació de 300 milions de pessetes amb càrrec a l'anomenat «fons de l'1 % cultural». Malauradament, aquesta darrera aportació encara no ha estat realitzada, fet que ens ha obligat a efectuar una costosa operació de crèdit.

Les dificultats econòmiques de l'Institut s'estenen també al seu pressupost ordinari, que s'apropa als 6 milions d'euros anuals i és nodrit fonamentalment de subvencions genèriques o específiques de les administracions. La major

part d'aquestes subvencions (aproximadament un 70 %) procedeix de diversos departaments de la Generalitat. La resta, l'aporten d'altres organismes com són les diputacions catalanes, determinades entitats privades i els ministeris de Ciència i Tecnologia i de Cultura. Malauradament, la subvenció d'aquest darrer Ministeri —que els anys 2000 i 2001 havia estat de 120 milions de pessetes (721.214.53 euros)— fou reduïda l'any 2002 a 75 milions de pessetes (450.759.08 euros) i, segons les darreres notícies, aquesta reducció es mantindrà per al present exercici, fet que, òbviament, repercuteix desfavorablement en la marxa de les nostres activitats.

Aquesta àmplia estructura que conforma ara l'IEC ens permet —gràcies a les aportacions econòmiques que acabo de detallar— exercir un gran nombre de comeses que, evidentment, és impossible enumerar en el temps forçosament limitat de què dispo. Amb permís del senyor president he fet a mans a cadascun de vostès un exemplar de la *Memòria* de l'IEC corresponent al curs 2001-2002, que els donarà a conèixer amb tot detall quines són les nostres activitats.

Altrament, bona prova d'aquestes activitats són les nombroses publicacions que realitza cada any l'IEC i les seves societats filials. En el curs 2001-2002, per exemple, s'han publicat cinquanta-vuit llibres i trenta-un números de publicacions periòdiques.

De tota manera, voldria ara fer una síntesi d'allò que fem. Dividiré aquesta exposició en dues parts: les accions en defensa de la llengua i les altres activitats.

El primer capítol és, no cal dir-ho, el més conegut. Defensar l'ús de la llengua, establir-ne la normativa i estar amatents a les adaptacions que hi imposa el ràpid progrés de la societat actual han estat i continuen essent les nostres tasques prioritàries, el pes de les quals recau especialment en la Secció Filològica, amb la col·laboració activa dels especialistes de totes les altres seccions. L'elaboració i la ulterior publicació del *Diccionari* de l'IEC l'any 1995 n'ha estat una fita important, que serà completada de manera immediata amb l'aparició d'una segona edició i amb la publicació d'una gramàtica normativa que ha exigit una tasca molt important.

Voldria també destacar, dintre aquest capítol, la preparació del *Diccionari del català contemporani* i, molt especialment, l'aparició del primer volum de l'*Atlas lingüístic del domini català* (guardonat l'any passat amb el Premi Nacional de Patrimoni Cultural), que constarà de nou volums i apareixerà a raó d'un cada any. També ha estat una fita important el procés d'informatització del *Diccionari català-valencià-baleàric*, d'Alcover i Moll, que fou presentat fa pocs dies a la seu de l'IEC, amb l'assistència del ministre de Cultura d'Andor-

ra i els consellers de Cultura de la Generalitat de Catalunya i del Govern de les Illes Balears, entitats que han contribuït econòmicament a la seva execució.

Però a més d'aquestes realitzacions, voldria comentar breument dos importants problemes que —en el camp de la llengua— preocupen especialment la nostra institució. Em refereixo a l'ús social de la llengua i als atemptats a la unitat lingüística del català.

El primer dels dos problemes ha tingut recentment —com vostès saben— una important repercussió mediàtica. Han aparegut nombrosos articles d'opinió i s'han donat a conèixer els resultats de diverses enquestes, els quals apunten —en especial en l'àrea metropolitana— cap a una disminució d'aquest ús. Amb tot, els resultats no són coincidents en tots els casos i la credibilitat d'algunes opinions i estudis pot ser posada en dubte. En aquestes circumstàncies, el Consell Permanent de l'IEC ha decidit emprendre dues actuacions. La primera és crear una comissió *ad hoc* que, en el termini de mig any, elabori un document que valori críticament l'estat de la qüestió i proposi eventualment mesures a prendre per tal de combatre eficaçment aquesta suposada pèrdua en la utilització del català en els més diversos nivells.

La segona decisió ha estat la d'elaborar un projecte que permeti el funcionament d'una xarxa de diversos observatoris —territorials o sectorials—

que controlin de manera permanent i científica l'evolució de l'ús de la llengua. Aquesta és, òbviament, una tasca a mitjà o a llarg termini, que es durà a terme amb la imprescindible col·laboració de les administracions públiques i d'altres entitats que hi volen col·laborar.

Pel que fa als perills —reals o ficticis— que pugui córrer la unitat de la llengua, cal reconèixer que en un determinat territori, concretament al País Valencià, determinades forces polítiques han sustentat un criteri diferenciador entre *valencià* i *català*, que —a parer dels filòlegs de tot el món— són dos termes que designen una mateixa llengua. Val a dir que els filòlegs de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana coincideixen també en aquest criteri unitari, però és ben cert que des d'un punt de vista polític s'han pres determinades mesures (per exemple, la no-homologació del títol de filologia catalana amb el de filologia valenciana o l'exclusió dels autors de la Catalunya estricta o de les Illes en les llistes de lectures recomanades als escolars) que fan témer que s'iniciï un procés de progressiva segregació lingüística, sobretot si prospera la iniciativa de dictar normatives diferenciadores. És evident que una llengua exigeix una normativa única, tan àmplia com requereixi la riquesa de les seves varietats, però, en tot cas, plenament congruent amb l'estabilitat per qui té l'autoritat científica i històrica de fer-ho.

Un bon exemple d'aquest problema és el de la utilització per part de la Biblioteca Nacional de Madrid d'apel·latius diferenciats per a obres escrites en català segons la seva procedència: *cat* per a Catalunya, *val* per a València i *bal* per a les Illes Balears. Afortunadament, les protestes de l'IEC, de la Biblioteca de Catalunya i d'altres institucions han fet que el senyor Luis Racionero, director de la Biblioteca Nacional, hagi pres, com a primera mesura, la determinació de suprimir el distintiu *bal*.

Però, tal com he dit abans, l'activitat i les preocupacions de l'IEC no es limiten als aspectes filològics. Sigui conjuntament o per mitjà de les altres quatre seccions i altres centres de recerca, l'IEC du a terme un ampli ventall d'activitats. A la *Memòria* corresponent al curs 2001-2002 en podran trobar una detallada descripció. Per això ara em limitaré a enumerar alguns dels programes actualment en curs.

Entre els que realitza la Secció Històrico-Arqueològica destaquen els dedicats a la Catalunya Carolíngia, la publicació d'una sèrie de volums del *Corpus Vitrearum Medii Aevi*, els estudis arqueològics que es duen a terme a Serinyà i a Guissona i el Centre d'Art Romànic Català (ARCAT).

La Secció de Ciències Biològiques s'ocupa, entre d'altres temes, de la flora i la cartografia de les plantes vasculars, de la biodiversitat micològica o del desen-

volupament de la biologia de la conservació, i ha posat en marxa el Centre Català de la Nutrició de l'IEC.

La Secció de Ciències i Tecnologia treballa en la física de les radiacions, la física matemàtica i el Servei d'Arxius de Ciència.

I la Secció de Filosofia i Ciències Socials s'ocupa, entre d'altres temes, de l'ús del català als mitjans de comunicació, de la història de la filosofia i la pedagogia catalanes al llarg dels segles XIX i XX i de la col·lecció de textos catalans antics.

El Centre de Recerca Matemàtica, creat per l'IEC i convertit ara en un consorci amb el DURSI, és un dels més importants d'Europa de la seva especialitat.

I, finalment, el Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè es dedica a l'estudi de la sismicitat.

L'Equip de Govern que ara dirigeix l'Institut entén que, a més de la seva activitat com a acadèmia de la llengua, com a institut de catalanística i com a centre d'estudi i recerca en les àrees més diverses, la nostra institució hauria de tenir més protagonisme com a assessor dels poders públics i com a promotor i coordinador d'estudis i investigacions. Creec que tenim els mitjans humans per a fer-ho i que cal posar-los eficaçment al servei del país. Per això m'atreveixo a reclamar que se'ns assigni una major presència en les comissions que s'ocupen dels grans problemes culturals, socials, científics o tecnològics amb els quals s'ha

d'enfrontar la nostra societat, o bé que les administracions ens encarreguin estudis i dictàmens sobre aquestes grans qüestions. La composició de la nostra entitat, integrada per estudiosos de camps ben diversos, procedents de totes les contrades de la nostra extensa àrea d'influència i, altrament, de sensibilitats polítiques ben diverses, bé que agermanats per sentiments democràtics i de defensa de la nostra identitat nacional, em permeten plantejar aquesta clara disponibilitat per a dur a bon port qualsevol tasca d'aquesta natura.

Per la nostra part, estem decidits, a partir d'ara, a plantejar-nos algunes d'aquestes qüestions. Ja hem parlat de les nostres iniciatives en el tema de la llengua. Doncs bé, tal com exposàvem fa un any en el nostre programa per a accedir a la Presidència de l'Institut, estem emprenent accions transversals —és a dir, amb la intervenció coordinada de les diverses seccions— encaminades a la discussió i l'estudi sobre diversos temes de gran transcendència per al futur immediat del nostre poble i que poden incidir en el benestar de la nostra societat. Un d'aquests temes, per exemple, és el de la recerca. L'Institut ja s'ha pronunciat en altres ocasions sobre la seva importància, i, en determinats aspectes, hi participa activament. Val a dir que, en els darrers temps, en el nostre país s'han emprès algunes accions altament positives. Però no és menys cert que encara es-

tem molt per sota dels principals països europeus. Volem ser, per exemple, un dels quatre motors d'Europa i, paradoxalment, invertim només la meitat o una tercera part del que ho fan els veritables motors. Creiem sincerament que no s'ha donat al tema de la recerca la decisiva importància que té per al nostre desenvolupament científic i econòmic i per al benestar de tots nosaltres. I opinem que ni el conjunt de la societat ni els mitjans de comunicació hi presten, en general, l'atenció que requereix. Per això estem preparant per al curs vinent una sèrie de sessions acadèmiques amb la pretensió d'evidenciar la importància de la recerca i amb l'objectiu d'aconseguir un ampli ressò mediàtic i social que contribueixi a despertar l'atenció que mereix.

Tothom coincideix a afirmar que l'aigua és un dels béns més imprescindibles. La disponibilitat d'aigua és en general limitada, fet que obliga a una acurada gestió dels recursos hídrics. En aquest sentit, les seccions de Ciències Biològiques i de Ciències i Tecnologia han iniciat un estudi global del cicle de l'aigua que pretén arribar a conclusions —sense apriorismes polítics— sobre les millors mesures a prendre per tal d'aconseguir una disponibilitat adequada d'un element tan essencial.

La nostra intenció, a mesura que els nostres recursos materials ho permetin, és la de dur a terme estudis transversals sobre molts altres temes. A títol d'e-

xemple voldria assenyalar els canvis demogràfics —vegetatius i migratoris— que tanta importància tenen en la determinació de l'estructura de la nostra societat i de la piràmide d'edats, el problema de les mesures a prendre per a assegurar la sostenibilitat de l'actual model de societat, o bé els canvis eventualment necessaris en el sistema de l'ensenyament i de la formació.

No voldria que tot el que acabo de dir pogués ser objecte d'una lectura esbiaixada. No pretenem que l'Institut decideixi què cal fer en qualsevol d'aquests temes tan importants. Són, evi-

dentment, les administracions democràticament constituïdes les que tenen la facultat i l'obligació de legislar i reglamentar, d'acord amb criteris polítics. Però sí que penso que l'Institut d'Estudis Catalans pot opinar sobre temes diversos, amb coneixement de causa i sense prejudicis.

És en aquest sentit que em complau posar a disposició d'aquest Parlament qualsevol aportació que creguen oportú que puguem fer en l'estudi i la discussió tècnica de qualsevol dels grans reptes que hem d'afrontar a l'inici d'aquest nou segle.